

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Akkers

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 15 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 6 november 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van basisschool OBS De Akkers. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie is voldoende, omdat de leraren moeite doen om de taal- en ontwikkelingsachterstand van de kleuters weg te werken. Hiervoor gebruikt de school een speciaal programma. De leraren hebben alle thema's gepland en informeren ouders hierover. De kleuters en hun ouders krijgen boeken en materiaal over de thema's om thuis te oefenen. Verder gaan de leraren respectvol om met de kleuters en betrekken alle kleuters bij de lessen. De lokalen zijn aantrekkelijk ingericht en stimuleren de kleuters om met taal en rekenen bezig te zijn. De vroegschool heeft een systeem om na te gaan of de kinderen vooruit gaan. Verder krijgen kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling extra hulp. We hebben gezien dat de lessen erop gericht zijn om de kinderen veel te leren. Een voorbeeld hiervan zijn de taalactiviteiten en het gesprek tussen kinderen en de leraar. Zo mogen de kinderen praten over de les en vertellen hoe ze aan hun oplossing zijn gekomen. Een sterk punt van de vroegschool is de samenwerking met de peuterschool en andere organisaties buiten de vroegschool die belangrijk zijn voor het leren en het welzijn van de kinderen en hun ouders.

Wat kan beter?

De school kan in de schoolgids informatie geven over de vroegschoolse educatie.

Wat moet beter?

Er zijn geen punten die beter moeten.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Bestuur: Stichting Boor
Bestuursnummer: 41775

School: OBS De Akkers

Totaal aantal leerlingen: 137

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 39

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 41%

BRIN: 18TM

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van OBS De Akkers.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, interne begeleiders en directieleden.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS De Akkers.

Conclusie

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op de OBS De Akkers (de vroegschool) is van voldoende niveau. De betrokken directeur, intern begeleider, leraren en de ouderconsulent staan garant voor een prettig en veilig pedagogisch klimaat waarin de kleuters in staat worden gesteld om te leren. De positieve sfeer op school zorgt voor een veilig en welkom gevoel bij leerlingen, ouders, het team en iedereen die de school binnenstapt. Met dit stevig fundament bouwt de school verder aan de cognitieve en brede ontwikkeling van de leerlingen, waarbij taal centraal staat in het aanbod. Daarnaast is er ruime aandacht voor sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van de kleuters. Zo besteedt de school aandacht aan meer bewegen en gezond eten.

Context

OBS De Akkers staat in de wijk Vreewijk van de gemeente Rotterdam. Het is een school met een gemengde populatie, zowel qua opleidingsniveau als achtergrond van de ouders. De vroegschool zet zich samen met de ouders in voor het welbevinden en de brede ontwikkeling van de kleuters. De vroegschool OBS De Akkers werkt nauw samen met de inpandige voorschool (De Rotterdamse Peuterschool, locatie De Akkers). Voor de samenwerking zijn er afspraken gemaakt en vastgelegd. Zo hebben de vroegschool en de peuterschool een plan van aanpak rond het opbrengstgericht werken en zijn er afspraken gemaakt voor de versterking van ouderbetrokkenheid en de zorgstructuur. De samenwerking is een initiatief van de directeur van OBS De Akkers en de manager van de peuterschool namens de houder Peuter & Co.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS De Akkers.

3.1. De standaarden van het onderwijsproces zijn voldoende tot goed

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			•

Het aanbod van de vroegschool hebben we als voldoende beoordeeld. De basiskwaliteit is in orde en gericht op het wegwerken van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij de kleuters. De leraren gaan respectvol om met de kleuters, dat blijkt uit het taalgebruik en de open houding waarmee zij de kinderen tegemoet treden. In de kleutergroepen is er een veilige en positieve werksfeer. De leraren betrekken alle kinderen bij de activiteiten. Duidelijk is dat zij hoge verwachtingen hebben van de kinderen en daar ook naar handelen. Zij stellen duidelijke gedragsgrenzen door op een vriendelijke en speelse wijze aan te geven welk gedrag ze verwachten van de kinderen. De mondelinge taalvaardigheid van de kleuters wordt de gehele dag gestimuleerd. Hiervoor is de ruimte aantrekkelijk, uitdagend en spelen taaluitlokkend ingericht.

Het didactisch handelen van de leraren is voldoende en toegespitst om de taalachterstanden bij de kleuters weg te werken. De sterkste kanten van het didactisch handelen zijn de structurele activiteiten om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Deze zijn effectief, want de kinderen leren in korte tijd Nederlands spreken. Tijdens de activiteiten bevorderen de leraren het aanpakgedrag van de kinderen. Zo laten ze de kinderen vertellen hoe ze aan hun oplossing zijn gekomen. De manier waarop de leraren de interactie met en tussen de kinderen bevorderen, is een sterk punt van de vroegschool.

De leraren hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van de kleuters. Hiervoor hebben zij een gestandaardiseerd volgsysteem om de brede ontwikkeling (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) in kaart te brengen ingevoerd. Op de vroegschool krijgen alle kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling ondersteuning en begeleiding. Daarnaast geeft de leraar aan de kleuters die voorlopen

op hun ontwikkeling uitdagende opdrachten. Daar waar de vroegschool geen ondersteuning en begeleiding kan geven wordt dat binnen de bredere zorgketen gezocht.

De samenwerking hebben we als goed gewaardeerd, omdat de peuterschool en vroegschool intensief samenwerken. Zo zijn er afspraken gemaakt om de doorgaande lijn van de peuterschool naar de vroegschool nog verder te ontwikkelen. Zo werken zij al samen ten aanzien van de themaplanningen (aanbod), zicht krijgen op de ontwikkeling van de peuters en kleuters en de ouderbetrokkenheid. De afspraken om de doorgaande lijn van vve in de peuterschool en vroegschool te realiseren zijn opgenomen in het beleid. Daarnaast is de samenwerking met externe partners goed geregeld en zijn alle betrokkenen van de vroegschool betrokken bij de ontwikkeling van de kleuters.

3.2. De standaarden van de kwaliteitszorg en ambitie zijn voldoende

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De vroegschool heeft met de peuterschool afspraken gemaakt om de kwaliteit van vve te optimaliseren. Het plan is in het schooljaar 2018-2019 gemaakt en zal voor het eerst in januari 2019 worden geëvalueerd. De inspectie constateert dat de kwaliteitszorg op de vroegschool op alle punten voldoende is. De coördinatie binnen de vroegschool is geregeld en er is structureel aandacht voor de borging van vve. De opbrengsten van alle kleuters worden in kaart gebracht en geëvalueerd. Uit gesprekken met alle betrokkenen en de ontvangen documenten blijkt dat de vroegschool hoge verwachtingen heeft van de kinderen en de kinderen goed wil voorbereiden op groep 3. De vroegschool evalueert op dit moment alle aspecten van vve. De bevindingen leggen zij vast in een verslag. Op basis van de evaluaties stelt de directie een jaarplan op. Voorts heeft de directie over het behoud van de kwaliteit van vve afspraken gemaakt. Ook bezoekt de intern begeleider de groepen om na te gaan of er volgens afspraak wordt gewerkt en welke aspecten van vve extra aandacht verdienen. De directie van de vroegschool hecht veel waarde aan de zorg voor kwaliteit en een doorgaande lijn met de peuterschool.

De leraren van de vroegschool zijn getraind om de vroegschoolse educatie op maat van de onderwijsbehoeften van de kleuters te organiseren. Voorbeelden hiervan zijn een training ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen, het

aanbieden van vaardigheden aan leerlingen die behoren bij de missie en visie van de school en het leren omgaan met conflicten. Om de kwaliteit van het didactisch handelen hoog te houden zijn er bijeenkomsten waarin het handelen van de leraar centraal staat vanuit het perspectief van de lerende leerling. Er zijn afspraken gemaakt over het bezoeken van de lessen door de directie en de intern begeleider. De leraren van de vroegschool hebben de gewoonte om gebruik te maken van elkaars kwaliteiten en talenten.

De vroegschool brengt de resultaten van de kleuters in beeld en bespreekt dit met de ouders van de kleuter. De ouders ontvangen nieuwsbrieven en er zijn gesprekken over de ontwikkeling van hun kind. Daarnaast staan de directie, de intern begeleider en de leraren constant in dialoog met de omgeving en leggen op betrouwbare en toegankelijke wijze verantwoording af over de ambities, doelen en behaalde resultaten. Ouders geven aan dat de vroegschool laagdrempelig is en op open wijze communiceert over de vroegschoolse educatie.

Een punt dat verbeterd moet worden is de rol van het bestuur. Tijdens het onderzoek is gebleken dat in het stelsel van kwaliteitszorg de vroegschoolse educatie niet is opgenomen. Het bestuur krijgt daarom de herstelopdracht om de vroegschoolse educatie op te nemen in het stelsel van kwaliteitszorg voor vroegschool OBS De Akkers (art. 10 WPO).

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Het doet ook het team van vroegschool de Akkers genoegen dat alle door u beoordeelde onderdelen als voldoende of goed zijn beoordeeld.

De constatering in de conclusie geven ons een extra stimulans om door te gaan op de ingeslagen weg. Onze school staat in een woelige wijk en het feit dat ook door u, de school als prettig en met een veilig pedagogisch klimaat wordt omschreven, is zeer belangrijk voor ons. Wij willen ook juist dat onze leerlingen, ouders, teamleden of andere betrokkenen zich welkom en veilig voelen op school. Wij denken dat hiermee het fundament gelegd wordt voor een positieve kijk op ontwikkeling op alle terreinen.

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen verbeterpunten zijn. In onze schoolgids zullen we informatie over de vroegschoolse educatie opnemen.

Wij zijn voortdurend op zoek naar verbeterpunten bij onze voor- en vroegschoolse educatie en waren de dag van het onderzoek buitengewoon blij met de mogelijkheid om te kunnen sparren met de inspectie.